

UZASADNIENIE
DO PROJEKTU UCHWAŁY BUDŻETOWEJ NA ROK 2024

I. OMÓWIENIE DOCHODÓW

Dochody na 2024 rok zostały zaplanowane w wysokości 236 382 403,00 zł. Na tą kwotę składają się dochody bieżące w kwocie 208 342 357,00 zł i dochody majątkowe w kwocie 28 040 046,00 zł.

Dochody bieżące zaplanowano przede wszystkim w oparciu o wykonanie roku 2023. Przy szacowaniu wpływów z podatków lokalnych na 2024 r. wzięto pod uwagę fakt, że Rada Miejska w Wyszkanie podniosła stawki podatku od nieruchomości na 2024 rok, zatem dochody te zaplanowano z uwzględnieniem nowych stawek. Dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych na 2024 rok zaplanowano w kwotach wynikających z informacji otrzymanej z Ministerstwa Finansów i jest to jedno z ważniejszych źródeł dochodów gminy. Gmina w roku 2024 otrzyma część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin a wartość tej subwencji przyjęto zgodnie z informacją otrzymaną z Ministerstwa Finansów. Kwotę części oświatowej subwencji ogólnej zaplanowano w oparciu o otrzymaną informację z Ministerstwa Finansów. Warto jednak podkreślić, że nadal nie wystarcza ona na pokrycie gminnych wydatków na oświatę. Gmina w uchwale budżetowej na 2024 rok oszacowała wpływy z tytułu dotacji celowej na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego jako kwotę będącą iloczynem kwoty rocznej na wychowanka oraz liczby dzieci w wychowaniu przedszkolnym, które zostały wykazane w danych z systemu informacji oświatowej według stanu na 30 września 2023 r. Na plan dochodów w działach 852 "Pomoc Społeczna" oraz 855 „Rodzina” składają się głównie dotacje celowe otrzymywane z budżetu Państwa.

Dochody majątkowe zaplanowane na 2024 rok stanowią wpływy ze sprzedaży mienia, które założono na poziomie adekwatnym do posiadanej oferty nieruchomości oraz środki i dotacje pozyskane na dofinansowanie realizowanych zadań inwestycyjnych. W szczególności są to środki pozyskane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w kwocie 15 202 133,00 zł ; z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w kwocie 5 832 000,00 zł ; dotacje celowe otrzymane z Ministerstwa Sportu i Turystyki w kwocie 3243413,00 zł oraz środki pozyskane z projektów realizowanych ze środków z UE w kwocie 212 500,00zł.

II. OMÓWIENIE WYDATKÓW

Wydatki budżetu na 2024 rok zaplanowano w wysokości 250 915 707,12 zł. Wydatki bieżące zostały zaplanowane w wysokości 198 328 102,73 zł i jest to kwota niezbędna do należytego wykonania zadań własnych Gminy. Szacunków dokonano w oparciu o przewidywane wykonanie wydatków w roku 2023. Dotacje dla gminnych instytucji kultury : Wyszowskiego Ośrodka Kultury „Hutnik” oraz Miejsko Gminnej Biblioteki Publicznej zwiększono dostosowując je do stawianych przed nimi zadań i możliwości finansowych budżetu. W zakresie remontów dróg publicznych gminnych utrzymano na zbliżonym do roku 2023 poziom wydatków. Wydatki w dziale „Administracja Publiczna” zostały zaplanowane na poziomie zbliżonym do szacowanego wykonania w roku 2023. Wydatki na obsługę długu publicznego zostały oszacowane na podstawie przygotowanej prognozy długu. W 2024 roku zaplanowano wzrost wydatków w dziale „Oświata i wychowanie” w stosunku do 2023 roku spowodowany przede wszystkim obligatoryjnym wzrostem płacy minimalnej oraz globalnie kosztów funkcjonowania. Poziom dotacji do oświatowych placówek niepublicznych działających na terenie gminy przygotowano w oparciu o szacowane wykonanie w 2023 roku. W zakresie wydatków w działach „Pomoc Społeczna” oraz „Rodzina” dostosowano plan do otrzymanych dotacji oraz potrzeb społecznych zgłoszonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej. W zakresie wydatków w dziale „Gospodarka Komunalna i Ochrona Środowiska” limity wydatków zaplanowano na poziomie wyższym niż w 2023 roku z uwzględnieniem wzrostu kosztów oraz w kwotach dostosowanych do możliwości finansowych budżetu. Wydatki bieżące w zakresie „Kultury i ochrony dziedzictwa narodowego” wzrosły w stosunku do planu na 2023 rok o szacunkowy wzrost kosztów. W dziale „Kultura fizyczna i sport” kontynuowano wysoki poziom dotacji na finansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym co związane jest z dalszym planem dotowania klubów sportowych działających w naszym mieście. W budżecie zaplanowano również wydatki Wyszowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji są one nieco wyższe niż w 2023 roku ze względu na ogólny wzrost funkcjonowania.

W zakresie wydatków bieżących w 2024 w związku z prognozowanymi podwyżkami roku zaplanowano środki na regulacje płac związane w szczególności ze wzrostem płacy minimalnej wraz z utrzymaniem struktury płac w jednostkach. Zaplanowany w budżecie wzrost wydatków w większości przypadków jest związany z inflacją.

W budżecie utworzono rezerwy w wysokości zbliżonej w stosunku do 2023 roku. Jest to rezerwa ogólna w kwocie 1.000.000,00 zł i dwie rezerwy celowe. Pierwsza w kwocie 440.000,00 zł przeznaczona jest oświatę, ma ona zabezpieczyć w szczególności trudne do oszacowania środki na

odprawy dla nauczycieli gminnych placówek oświatowych, koszty ewentualnych regulacji płac oraz ewentualne koszty pilnych remontów. Druga rezerwa celowa w wysokości 560.000,00 zł przeznaczona jest na zadania z zakresu zarządzania kryzysowego.

W ramach realizacji zadań zleconych gmina będzie realizowała zadania z zakresu administracji rządowej i zadań zleconych innymi ustawami na poziomie otrzymanych na ten cel dotacji.

Wydatki majątkowe na 2023 rok zaplanowano w wysokości 52 587 604,39 zł.

Spośród planowanych inwestycji, warto wymienić n/w zadania inwestycyjne:

- Dalsza poprawa systemu komunikacyjnego w Gminie Wyszaków, poprzez budowę i rozbudowę dróg, w szczególności poprzez budowę ulic : ulicy Osiedlowej w Rybnie , ulicy Sasankowej w Wyszakowie , ul. Gen. K. Pułaskiego , ulicy Pułtuskiej na odcinku od ul. Sowińskiego do ul. Daszyńskiego oraz budowę chodników.
- Poprawa atrakcyjności terenów inwestycyjnych poprzez budowę dróg – projekt wieloletni, uzyskał dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego.
- Budowa infrastruktury drogowo-kanalizacyjnej na terenie Gminy Wyszaków – projekt wieloletni obejmujący w roku 2024: rozbudowę ulicy wraz z budową kanalizacji sanitarnej w ulicy Sosnowej w Wyszakowie, budowę ulicy oraz budowę kanalizacji sanitarnej w ulicy Szlachetnej w Leszczydole Nowinach , Budowa kanalizacji sanitarnej na osiedlu Zakręcie - e. IV – z dofinansowaniem inwestycji z rządowego funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.
- Poprawa infrastruktury sportowej poprzez modernizację boiska piłkarskiego przy SP 5 w Wyszakowie .
- Przebudowa i rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej w Rybnie - budowie Sali gimnastycznej, adaptacja części piwnicy oraz zagospodarowaniem terenu.
- Zagospodarowanie terenu przy ulicy Stefana Okrzei w ramach projektu „Kolej na Park”.
- Modernizacja boiska Orlik 2012 w Gminie Wyszaków (ul. Gen. J. Sowińskiego 55),
- Modernizacja krytej pływalni "Błękitna" w Wyszakowie ,
- Modernizacja infrastruktury sportowej na terenie Gminy Wyszaków - Polski Ład Edycja VIII.

W 2024 roku stosownie do podjętej uchwały w sprawie Programu Ograniczenia Niskiej Emisji w Gminie Wyszaków w budżecie zaplanowano dotacje na dofinansowanie wymiany kotłów na paliwo stałe.

Wydatki na wykupy gruntów są związane z zapłatą za grunty przejęte pod zrealizowane w latach poprzednich inwestycje oraz nowe wykupy pod planowane drogi – założono szacunkową kwotę na wypłaty z tego tytułu w wysokości 1.000.000,00 zł.

III. POZOSTAŁE DOCHODY I WYDATKI

Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu zaplanowano w kwocie 1.100.000 zł – na poziomie zbliżonym do planowanej realizacji w roku 2023. Wydatki na zwalczanie narkomanii i przeciwdziałanie alkoholizmowi zostały zaplanowane w wysokości prognozowanych wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu w oparciu o planowane zapisy zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii oraz w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zaplanowano na 2024 rok na poziomie 14 136 007,00zł . Wydatki związane z gospodarką odpadami komunalnymi zaplanowano na poziomie 14 136 007,00 zł. Składają się na nie wydatki na wynagrodzenia i koszty bieżące związane z obsługą w Urzędzie Miejskim oraz koszty odbioru i gospodarowania odpadami komunalnymi.

IV. PRZYCHODY I ROZCHODY BUDŻETU

Budżet planowany na rok 2024 przewiduje deficyt w kwocie 14 533 304,12 zł.

Spłaty zaciągniętych kredytów i pożyczek przypadające do zapłaty w roku 2024 wynosić będą 6 244 009,14 zł.

Na pokrycie deficytu i spłatę zaciągniętych w latach poprzednich kredytów i pożyczek zaplanowano zaciągnięcie kredytu w kwocie 20 777 313,26 zł.

Wskaźniki zadłużenia Gminy Wyszaków kształtują się poniżej wartości granicznych, choć biorąc pod uwagę pogarszającą się koniunkturę, oraz potencjalne inwestycje unijne w kolejnej perspektywie należy monitorować sytuację finansowo-ekonomiczną Gminy.

V. MATERIAŁY TOWARZYSZĄCE.

1. Prognoza spłaty długu .

Burmistrz Wyszkowa
Grzegorz Nowosielski